

ELECCIONES PDI LABORAL UPNA HAUTESKUNDEAK

ABENDUAK 17 DICIEMBRE
AULA A-19 GELA
09:00-17:00

VOTA CCOO BOZKATU

2027an Nafarroako Unibertsitate Publikoaren sorreraren lau hamarkada ospatuko dira. Harrezkero, NUP funtsezko erakundea bihurtu da Nafarroako Foru Komunitatearen garapen sozial, teknologiko eta ekonomikorako. Hala ere, posizio hori galtzeko arriskua dago, funtsean bi arrazoirengatik. Aurrerapen eta aldaketa sozial azkarreko une batean gaude, eta, horretarako, analisi kritikoa, berrikuntza eta prestakuntza-gaitasuna behar dira. Erakunde tradizionalak, unibertsitate publikoek barne, gero eta ospe gutxiago dute.

PROGRAMA

NUPEk –herrialdeko gainerako unibertsitate publikoek bezala– ikerketa-, irakaskuntza- eta ezagutza-transferentziako gaitasuna sendotu behar du erronka horiei aurre egiteko eta datozen hamarkadetan bere lidergoa eta garrantzia zaintzeko. Comisiones Obreras (CCOO) sindikatutik uste osoa dugu hori lortzeko ezinbestekoa izango dela gutxienez elkarren artean erlazionatuta dauden hiru gaitan aurrera egitea:

1. Finantzaketa hobetzea eta gure unibertsitateko baliabide materialak eta giza baliabideak handitzea;
2. Talentua erakartzea eta atxikitzea;
3. Irakasle eta ikertzaileen lan-baldintzak hobetzea eta karrera profesionala garatzea.

Irakasle eta ikertzaileen Enpresa Batzordea ordezkatzeko duen hurrengo agintaldian, sindikatuaren afiliazioak eta jarraitzaileek azken lau urteetan lortutako aurrerapenak indartu eta sakondu nahi ditugu, bereziki Unibertsitate Sistemaren Lege Organikoak (LOSU) sartu zituen eta oraindik gauzatzeko dauden aldaketen garapenari dagokionez. Era berean, NUPEko irakasle eta ikertzaile ez funtzionarioen interesak defendatzen jarraituko dugu –gure unibertsitate-komunitatean lan akademikoaren eta irakaskuntzaren karga gehiena bere gain hartzen duen kolektiboa –, historikoki egin dugun bezala. Hona hemen hurrengo ziklorako planteatzen ditugun ildo estrategiko nagusietako batzuk:

El poder de cambiar las cosas

NUPen finantzaketa nahikoa defendatzea, funtzio soziala eta hazteko gaitasuna bermatzeko

Espainiako unibertsitate publikoen azpifinantzaketa oso ondo egiaztatutako arazoa da, eta, probabilitate handiagoarekin, zerbitzu publikoaren eta gizarte-orekatzailearen eginkizuna gehien mehatxatzen duena. Gure unibertsitate-sistemaren helburu hurbilena LOSU-ko 55.2 artikuluan ezarritako finantzaketa-helburua lortzea izan behar da; gutxienez BPGren %1a unibertsitate-sistemarako gastu publikora bideratzea.

Nafarroan kopuru hori konkistatzetik urrun gaude oraindik. Azken foru-aurrekontuak (2024) erreferentziatzen hartuta, unibertsitate publikoan egindako inbertsioa BPGren %0.35a baino ez da. Nafarroak aurrekontua hirukoiztu beharko luke LOSUn ezarritako konpromisoak lortzeko, baina baita bere inbertsio-mailak BPG antzekoa duten EBko beste lurralde batzuetakoekin parekatzeko ere. Beste adierazle batzuek ere, hala nola ikasle-gastuak, ahalegin-maila txikiagoak erakusten dituzte Nafarroan beste lurralde batzuetan baino. Ildo horretan, honako hau planteatzen da:

- Unibertsitate-sistemaren finantzaketa handitzea, Foru Komunitateko BPGaren % 1era iritsi arte, LUOk ezartzen duen bezala.
- Nafarroako unibertsitateko inbertsioa ehun sozioekonomikoak eta antzeko BPG duten EBko beste lurralde batzuetakoarekin parekatzea.
- kasle bakoitzak inbertitutako aurrekontu publikoa handitzea, Nafarroako Foru Komunitateko giza kapitalean egindako inbertsio sozialaren ikuspegitik.

Lan-baldintzak hobetzea eta irakasle eta ikertzaileen eskubideak bermatzea, etorkizuneko EPDIaren aplikazio negoziatuaren bidez.

Irakasle eta Ikertzaileen Estatutuari (EPDI) buruzko eztabaida duela hamabost urte baino gehiago hasi zen. Gaur egun geldirik jarraitzen du, nahiz eta LOSUK sei hilabeteko epea aurreikusten zuen formulazioa egiteko (2023ko bigarren sei hilekoa). CCOOko Irakaskuntza Federazioak Estatutuaren garapena eskatzen jarraitzen du, irakasle eta ikertzaileen eskubideak eta lan-baldintzak argi definitzeko eta, argitaratzen denean, EPDI modu negoziatuan aplikatzeko ezinbesteko tresna gisa.

Besteak beste, etorkizuneko estatuak argi eta garbi arautu behar ditu karrera profesionala bertikalean (sustapena) zein horizontalean (bikaintasuna eta esperientzia aitortzea) garatzeko aukera ematen duten gaiak. Zehazkiago, EPDIaren garapena alde batera utzita, honako hau azpimarratzen dugu:

- Lanbide-karreraren sartzeko eta mailaz igotzeko sistema gardena ezartzea, irizpide objektiboetan oinarritua eta genero-faktorea kontuan hartuko duena.
- Irakasle eta ikertzaileen jarduera ebaluatzeko eskubidea aitortzea (irakaskuntza, ikerketa, transferentzia eta kudeaketa), bai eta dagokion soldata-osagarria ere, ebaluazio positiboa izanez gero.
- Lana eta familia bateragarri egiteko eskubideak gauzatzea eta irakasle eta ikertzaileen lanaldia malgutzea beren kargura dauden pertsonekin, 2 urtetik beherakoak zaintzeaz gain, adinekoak edo mendeko pertsonak zaintzea eta zaintzea barne.

- Ordutegiak arrazionalizatzea, irakasle eta ikertzaile guztien familia eta lana bateragarri egitea errazteko (Auzitegi Gorenaren 825/25 epaia).
- Irakasle eta ikertzaileen eskubide digitalak zehaztea, eta deskonexio eta atsedeen digitalerako eskubidearen aplikazio osoa lan-ordutegitik kanpo.
- Unibertsitateko titularraren (TU) eta Irakasle Iraunkor Laboralaren (PPL) figurak parekatzea ondorio guztietarako. Ildo horretan, TU eta PPL sustatzeko eskubidea defendatzea, ulertuta egonkortze-prozesua ez dela soilik PPLren irudian, baizik eta TUREnean.
- Ikerketa-kontratuaren figurak langileen benetako kualifikaziora egokitzea, kontratu-kategoria guztietan doktore-kategoria aitortuz.
- Berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko politikak eta arauak erabat aplikatzea unibertsitate-ingurunean.
- Irakaskuntza, ikerketa eta kudeaketako bikaintasun eta esperientzia aitortpenak eskatzeko beharrezkoak diren prozedura eta izapide burokratikoak sinplifikatzea.
- Irakasle eta ikertzaile guztien eskubideak parekatzea, prestakuntzari, ikerketa-proiektuetan parte hartzeari, irakaskuntzan parte hartzeari eta abarri dagokienez.

NUPEko irakasle eta ikertzaileen III. Hitzarmen Kolektiboaren garapena sustatzea

Apirilean NUPeko Irakasle eta Ikertzaileen II. Hitzarmen Kolektiboa sinatzeak amaiera eman zion gure unibertsitatean inbibilismo-aldi luze bati. Unibertsitate-komunitatean, oro har, ados daude negoziazioaren emaitzak anibalenteak direla, bai figura desberdinak modu desberdinean lortzen dituztelako – irakasle elkartuen kasua bereziki argia da –, bai lorpen jakin batzuek, hala nola gure inguruko unibertsitateekin soldatak parekatzeak, epe laburrean indarra galtzeko arriskua dutelako.

CCOOk afiliatuok hitzarmen kritikoaren irakurketa egingo dugu gaur. Irakasle eta ikertzaileen lan- eta soldata-baldintzetan funtsezko hobekuntzak lortzeko duten garrantzia aitortzearekin batera, haien mugak ere aitortzen ditugu.

Negoiazio kolektiboa "negoiazio-unea" gainditzen duen etengabeko elkarrizketa-prozesu gisa ulertzen dugu. Horregatik, III. Hitzarmen kolektibo bat bultzatzeko beharrezkoak diren adostasunak lehenbailehen eraikitzearen alde gaude, egungo akordioaren alderdirik ahulenak indartzeko. Besteak beste:

- Gure inguruko gainerako unibertsitateekin benetako soldata-parekatzea lortzea, hau da, soldata-igoerak erregularatasunez eguneratzea.
- Soldata-igoerak bizkortzea, bereziki Irakasle Iraunkor Laboralen kasuan, Unibertsitateko titularrekin soldata-parekatzea LUOk ezarritako epeetan gauza dadin.
- Irakasle elkartuen eta ordezkoen soldata-baldintzak hobetzea, benetako lan-zamara egokitzeko.
- Irakaskuntza-, ikerketa- eta transferentzia-jarduerak kontratazio-figura guztiei ebaluatzeko eskubidea bermatzea, eta, ebaluazio positiboa izanez gero, dagokion soldata-osagarria jasotzeko eskubidea.

Ekintza sindikalaren tresnak erabiltzen jarraitzea irakasle eta ikertzaileentzat eskubideak sortzeko, batez ere egoera ahulenean daudenentzat.

CCOOk afiliazioak harro esan dezakegu sindikatua tresna baliagarria izan dela irakasle eta ikertzaileen interesak defendatzeko, batez ere ahultasun handieneko egoeran daudenenak.

CCOOk urteak daramatza lan-irakasle eta ikertzaileen irakaskuntza-jarduera ebaluatzeko eskubidea aldarrikatzen, bai iraunkorra bai aldi baterakoa, lanaldi osokoa edo partzialekoa. Lan hori arrakastaz amaitu da Auzitegi Gorenaren bi epairen ondoren (2020 eta 2025). Epai horietan lanaldi partzialeko irakasle eta ikertzaileei aitortzen zaie irakaskuntza-merezimenduengatik osagarria (bosturtekoak) jasotzeko eskubidea, haien lanaldia eta dedikazioaren arabera. Epaiak zuzendu egiten du diskriminazio historiko bikoitza – dedikazio-urte gehiago eskatzen zituen eta osagarriaren zenbatekoa erdira murrizten zuen –, eta indartu egiten du irakaskuntza-ebaluazioa irakasle eta ikertzaile guztien berezko eskubidea delako printzipioa, haien kontratu-modalitatea alde batera utzita (Auzitegi Gorenaren 748/25 epaia).

Ikerketa-jardueraren ebaluazioari dagokionez, eta CCOOk aurkeztutako demandari erantzunez Auzitegi Gorenak emandako epaiaren ondoren, irakasle eta ikertzaileei aitortzen zaie, bai funtzionario- edo lan-harreman iraunkor edo aldi baterakoarekin, lanaldi osoko edo partzialeko dedikazioarekin, 6 urteko aldian egindako ikerketa-jarduera ebaluatzeko eskubidea, eta, balorazio positiboa izanez gero, dagokion soldata-osagarria jasotzekoa.

2025ean, Iruñeko Lan Arloko 4 zenbakiko Epaitegiak arrazoia eman dio CCOOk Nafarroako Unibertsitate Publikoaren aurka jarritako demanda bati; izan ere, Margarita Salas eta María Zambrano beketatik Gizarte Segurantzaren kuota patronala bidegabe kendu zuen, eta kostu hori ikertzaileei helarazi zien.

Unibertsitate publikoa gizarte-erakunde gisa defendatzea

Unibertsitate pribatuen hazkunde irrazional eta justifikatugabearen aurrean, interes ekonomikoa goi-mailako hezkuntzak dakarren zerbitzu publikoaren aurretik jartzen baitute, ezinbestekoa da unibertsitate publikoaren prestigioa indartzea eta haren gizarte-berdintzailea eta funtzionamendu-printzipio eta -logika demokratikoak indartzea.

- Doktoratu aurreko eta ondoko beken kopurua handitzea eta doktorego-matrikulen prezio publikoak murriztea.
- Parte-hartze demokratiko eta parte-hartzailerako organoak indartzea, argi eta garbi apustu eginez unibertsitateko sail-egitura baten alde, unibertsitateko figura eta profil guztien ordezkariak ekitatiboa defendatuz.

WWW.NAVARRA.FE.CCOO.ES

ccoo@unavarra.es

 @fenavccoo

 @fenavarraccoo

 @fenavarra

 @CCOO

El poder de cambiar las cosas